

1220**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia 6 września 2002 r.

w sprawie wymagań technicznych i metrologicznych, którym powinny odpowiadać taksometry elektroniczne.

Na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. — Prawo o miarach (Dz. U. Nr 55, poz. 248, z 1997 r. Nr 43, poz. 272 i Nr 121, poz. 770, z 2000 r. Nr 43, poz. 489 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1800) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepis ogólny**

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) taksometrze, należy przez to rozumieć elektroniczny przyrząd pomiarowy, który służy do obliczania, według ustalonych taryf, należności za długość drogi przebytej przez taksówkę, a poniżej prędkości granicznej, za czas wynajęcia taksówki;
- 2) taksówce, należy przez to rozumieć pojazd służący do usługowego prowadzenia działalności w zakresie przewozu osób i ładunków;
- 3) stałej k taksometru (wyrażonej w impulsach na kilometr drogi — imp/km), należy przez to rozumieć wielkość określającą rodzaj i liczbę sygnałów, które powinien przyjąć taksometr, aby poprawnie wskazać długość przebytej drogi równą 1 km;
- 4) współczynnika charakterystycznym w (wyrażonym w obrotach na kilometr drogi — obr/km lub w impulsach na kilometr drogi — imp/km), należy przez to rozumieć wielkość określającą rodzaj i liczbę sygnałów elementu taksówki przeznaczonego do napędu taksometru (obrotów lub impulsów) przypadających na 1 km drogi przebytej przez taksówkę;
- 5) stałej c taryf, należy przez to rozumieć wielkość określającą stosunek długości pierwszego odcinka drogi do następnego odcinka i pierwszego okresu czasu do następnego okresu;
- 6) opłacie początkowej, należy przez to rozumieć stałą minimalną wartość należności wskazywaną w momencie włączenia taksometru;
- 7) prędkości granicznej, należy przez to rozumieć prędkość, przy której taksówka przebywa drogę odpowiadającą jednostce taryfowej (drogę równą jej pierwszemu lub następnemu odcinkowi) w czasie właściwym dla tej jednostki taryfowej (w czasie równym odpowiednio pierwszemu lub następnemu okresowi);
- 8) kasie rejestrującej, należy przez to rozumieć kasę rejestrującą o zastosowaniu specjalnym w rozumieniu § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz. U. Nr 108, poz. 948);
- 9) legalizacji pierwotnej, należy przez to rozumieć legalizację taksometru dokonaną po jego wyprodukowaniu;

- 10) legalizacji ostatecznej, należy przez to rozumieć legalizację taksometru dokonaną w miejscu i warunkach jego użytkowania;
- 11) pierwszym odcinku drogi, należy przez to rozumieć odcinek, po którym opłata początkowa zwiększa się o jednostkę taryfową;
- 12) następnym odcinku drogi, należy przez to rozumieć każdy odcinek o tej samej długości, po którym wskazywana opłata zmienia się o jednostkę taryfową;
- 13) pierwszym okresie, należy przez to rozumieć okres, po którym opłata początkowa zwiększa się o jednostkę taryfową;
- 14) następnym okresie, należy przez to rozumieć każdy okres o tej samej wartości, po którym wskazywana opłata zmienia się o jednostkę taryfową;
- 15) dopłacie, należy przez to rozumieć opłatę za dodatkową usługę wykonywaną przez kierowcę taksówki na rzecz pasażera;
- 16) jednostce dopłaty, należy przez to rozumieć stałą wartość, o jaką zmienia się wskazanie dopłaty;
- 17) jednostce taryfowej, należy przez to rozumieć stałą wartość we wszystkich zastosowanych w taksometrze taryfach, o jaką zmienia się opłata.

Rozdział 2**Wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać taksometry**

§ 2. 1. W skład taksometru wchodzi:

- 1) zespół opłat służący do wskazywania należności za wynajęcie taksówki;
- 2) zespół drogi służący do obliczania, według ustalonych taryf, należności za długość drogi przebytej przez wynajętą taksówkę, poruszającą się z prędkością większą od prędkości granicznej, i przekazujący informację o tej należności do zespołu opłat;
- 3) zespół czasu służący do obliczania, według ustalonych taryf, należności za czas wynajęcia taksówki stojącej lub poruszającej się z prędkością mniejszą od prędkości granicznej i przekazujący informację o tej należności do zespołu opłat;
- 4) zespół przetwornika rodzaju pracy taksometru, zwany dalej „zespołem przetwornika”;
- 5) zespół liczników sumujących i wskazujących w postaci szeregu cyfr:
 - a) liczbę kilometrów przebytych przez taksówkę, zwanych dalej „kilonetrami ogólnymi”,
 - b) liczbę kilometrów przebytych przez wynajętą taksówkę, zwanych dalej „kilonetrami płatnymi”,
 - c) liczbę wynajęć taksówki, zwany dalej „licznikiem kursów”,
 - d) liczbę jednostek taryfowych;

- 6) urządzenie do oświetlania jego przedniej ścianki, umożliwiające łatwe odczytanie wskazań zespołu opłat i zespołu przetwornika;
- 7) złącze testowe służące do wyprowadzenia z taksometru sygnałów START i STOP.

2. Taksometr współpracuje z kasą rejestrującą, która może być w niego wbudowana lub podłączona, w sposób niezakłócający jego działania.

§ 3. 1. W skład taksometru, oprócz zespołów i urządzeń wymienionych w § 2 ust. 1, mogą wchodzić:

- 1) liczniki wskazujące sumę opłat;
- 2) zespół dopłat wraz z licznikiem dopłat;
- 3) zewnętrzne urządzenia informacyjne;
- 4) zespół drukujący;
- 5) liczniki wskazujące utarg uzyskany za daną dobę lub długość drogi przebytej w ciągu danej doby przez taksówkę, mające zapewnioną możliwość ustawienia ich wskazań na zero;
- 6) zespół licznika zliczającego liczbę obrotów lub impulsów elementu napędzającego;
- 7) elektroniczne urządzenie zabezpieczające.

2. Działanie urządzeń, o których mowa w ust. 1, nie powinno zakłócać działania taksometru.

§ 4. Taksometr:

- 1) wytwarza się z materiałów o wytrzymałości, stabilności i innych właściwościach odpowiednich do przewidywanego okresu trwałości przyrządu;
- 2) konstruuje i wykonuje się w taki sposób, aby możliwe było nałożenie cech zabezpieczających, które uniemożliwią, bez ich naruszenia:
 - a) dostęp do wnętrza taksometru, a zwłaszcza do podzespołów wymagających szczególnej ochrony, w tym do urządzeń przeznaczonych do regulacji lub dopasowania przyrządu do taksówki,
 - b) ingerencję w program taksometru;
- 3) w przypadku posiadania wspólnej płyty głównej z kasą rejestrującą umożliwia wykonanie czynności fiskalizacji kasy rejestrującej bez naruszenia cech zabezpieczających taksometr;
- 4) zapewnia transmisję rejestrowanych danych do kasy rejestrującej;
- 5) zapewnia możliwość blokowania jego działania, najpóźniej po wykonaniu operacji kończącej kurs, w przypadku odłączenia lub uszkodzenia kasy rejestrującej;
- 6) ma obudowę chroniącą zespoły taksometru przed pyłem i wilgocią.

§ 5. 1. Na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej ścianki taksometru, w łatwo widocznym miejscu, powinny być zamieszczone w sposób trwały następujące oznaczenia:

- 1) nazwa lub znak wytwórcy;
- 2) numer fabryczny i rok produkcji;
- 3) nadany znak zatwierdzenia typu;
- 4) wartość stałej k lub zakres wartości, w którym stała ta może być ustawiana, jeśli w taksometrze jest umieszczony układ dopasowujący.

2. Na przedniej ściance taksometru powinny być umieszczone następujące oznaczenia:

- 1) opłata złotych (zł);
- 2) taryfa — przy okienku taryf;
- 3) km ogólne, km płatne, kursy, jednostki taryfowe przy okienku liczników lub przy okienkach odpowiednich liczników, jeżeli występują one oddzielnie;
- 4) dopłata złotych (zł) — przy okienku dopłat.

3. Jeżeli w taksometrze przy nanoszeniu oznaczeń, o których mowa w ust. 2, zastosowano umowne symbole lub znaki, to na przedniej ściance taksometru należy zamieścić odpowiednią legendę (taką jak: W — WOLNY; K — KASA).

4. Litery i cyfry oznaczeń powinny być wykonane w sposób trwały i czytelny. Wysokość liter napisów OPŁATA, DOPLATA, TARYFA, WOLNY, KASA i cyfr nie powinna być mniejsza niż 4 mm. Wysokość pozostałych napisów i oznaczeń nie powinna być mniejsza niż 2,5 mm.

§ 6. 1. Stała k taksometru nie może być mniejsza niż 400 imp/km.

2. Należy zapewnić możliwość nastawienia stałej, o której mowa w ust. 1, na wartość współczynnika charakterystycznego w z dokładnością odpowiadającą błędom granicznym dopuszczalnym, określonym w § 16.

§ 7. 1. W urządzeniu służącym do oświetlania przedniej ścianki taksometru źródłem światła, z zastrzeżeniem ust. 2, są żarówki, które powinny być tak zamieszczone, aby ich wymiana była możliwa bez naruszenia cech zabezpieczających taksometr.

2. Jeżeli w taksometrze zastosowano wskaźniki samowiszące (LED) oświetlenie nie jest wymagane.

§ 8. 1. Taksometr może być napędzany wałkiem giętkim lub impulsami przekazywanymi przez przetwornik przewodem elektrycznym, bezpośrednio od kół napędowych taksówki lub za pośrednictwem przekładni i reduktora.

2. Wałek, o którym mowa w ust. 1, powinien mieć średnicę nie mniejszą niż 3,3 mm i być osłonięty pancierzem.

3. Przewód, o którym mowa w ust. 1, powinien być ekranowany i osłonięty na zewnątrz powłoką izolującą.

§ 9. 1. Taksometr powinien umożliwiać zmianę układu taryf za pomocą przycisków taksometru lub za pośrednictwem interfejsu przy użyciu układu programującego.

2. Dostęp do urządzenia programującego nie powinien być możliwy bez naruszenia cech zabezpieczających taksometr.

3. Programowanie taryf nie powinno być możliwe bez naruszenia cechy zabezpieczającej dostęp do urządzenia programującego.

§ 10. 1. W taksometrach powinna istnieć możliwość wyświetlania lub drukowania informacji o ukła-

dzie taryf. Wyświetlanie tych informacji powinno być możliwe tylko w położeniu zespołu przetłącznika WOLNY.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać co najmniej wartość:

- 1) opłaty początkowej;
- 2) opłaty za 1 kilometr drogi przebytej we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przetłącznika;
- 3) opłaty za 1 godzinę postoju we wszystkich położeniach taryfowych zespołu przetłącznika;
- 4) jednostki taryfowej;
- 5) stałej *c* taryf;
- 6) wartość jednostki dopłaty w przypadku stosowania zespołu dopłat.

§ 11. Jeżeli sygnał wytwarzany przez przetwornik znajdujący się w zespole napędowym taksówki jest wykorzystywany przez kilka przyrządów pomiarowych (takich jak: prędkościomierz, drogomierz i taksometr), to w razie uszkodzenia jednego z tych przyrządów, specjalny układ lub obwód dzielący powinien zapewnić prawidłowe działanie pozostałych.

Rozdział 3

Wymagania metrologiczne, jakim powinny odpowiadać taksometry

§ 12. 1. Dowodem legalizacji taksometru jest świadectwo legalizacji, wydane przez organy administracji miar.

2. Taksometr powinien być wprowadzony do użytkowania dopiero po legalizacji ostatecznej.

3. Taksometr użytkowany lub przechowywany w stanie gotowości do użycia powinien mieć ważne świadectwo legalizacji i nienaruszone cechy zabezpieczające.

§ 13. Taksometry posiadające zatwierdzony typ mogą być wprowadzone do obrotu lub użytkowania w terminie określanym w decyzji o zatwierdzeniu ich typu.

§ 14. 1. Okres ważności świadectwa legalizacji taksometru wynosi 25 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym została dokonana legalizacja ostateczna.

2. Świadectwo legalizacji taksometru traci ważność przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) uszkodzenia taksometru;
- 2) uszkodzenia którejkolwiek z cech zabezpieczających taksometr lub taksometr — taksówka;
- 3) stwierdzenia, że błędy wskazań taksometru przekraczają granice błędów dopuszczalnych, o których mowa w § 16;
- 4) zmiany opon kół napędzających taksometr na opony o innych wymiarach i rodzaju konstrukcji niż to podano w świadectwie legalizacji;
- 5) zmiany układu taryf na inny niż to podano w świadectwie legalizacji;

3. Po wygaśnięciu ważności świadectwa legalizacji, o którym mowa w ust. 1 i 2, taksometr wymaga ponownej legalizacji.

§ 15. Taksometr powinien działać poprawnie w następujących warunkach:

- 1) w temperaturze od -25°C do $+55^{\circ}\text{C}$;
- 2) przy wilgotności względnej powietrza od 10% do 95%;
- 3) przy wibracjach od 20 Hz do 200 Hz i przyspieszeniach do 20 m/s^2 ;
- 4) przy napięciu zasilania od 9 V do 16 V; jeżeli podczas działania taksometru wystąpi przerwa w jego zasilaniu trwająca do 10 s, to wskazanie opłaty widoczne wcześniej powinno być wyświetlone ponownie; w przypadku dłuższej przerwy w zasilaniu taksometr powinien przetęczyć się do położenia pracy WOLNY;
- 5) przy zakłóceniach elektromagnetycznych, elektrostatycznych lub innych, o następujących wartościach lub zakresach wartości:
 - a) dla wyładowań elektrostatycznych: napięcie 6 kV, przy wyładowaniu przez kontakt z taksometrem, i 8 kV, przy wyładowaniu przez powietrze, energia 2 mJ, częstotliwość 1 Hz,
 - b) dla pola elektromagnetycznego: pasmo częstotliwości od 26 MHz do 1000 MHz, natężenie pola 10 V/m,
 - c) dla impulsów przewodzonych zakłóceń: amplituda +250 V, czas narastania 10 ns, czas trwania 1 μs .

§ 16. 1. Błędy graniczne dopuszczalne przy legalizacji taksometru niezainstalowanego w taksówce wynoszą:

- 1) w odniesieniu do zespołu drogi:
 - a) dla pierwszego odcinka drogi: $\pm 1\%$ długości tego odcinka, lecz nie mniej niż $\pm 10\text{ m}$,
 - b) dla następnych odcinków drogi: $\pm 0,2\%$ sumy długości tych odcinków, lecz nie mniej niż $\pm 1\%$ długości jednego następnego odcinka i nie mniej niż $\pm 5\text{ m}$;
- 2) w odniesieniu do zespołu czasu:
 - a) dla pierwszego okresu: $\pm 1,5\%$ tego okresu, lecz nie mniej niż $\pm 10\text{ s}$,
 - b) dla następnych okresów: $\pm 0,3\%$ sumy czasu tych okresów, lecz nie mniej niż $1,5\%$ jednego następnego okresu i nie mniej niż $\pm 5\text{ s}$;
- 3) w odniesieniu do liczników sumujących i wskazujących długość przebytej drogi: $\pm 1\%$ długości przebytej drogi.

2. Błędy graniczne dopuszczalne przy legalizacji ostatecznej taksometru wynoszą:

- 1) dla pierwszego odcinka drogi: $\pm 2\%$ długości tego odcinka, lecz nie mniej niż $\pm 20\text{ m}$;
- 2) dla następnych odcinków drogi: $\pm 1\%$ długości tych odcinków, lecz nie mniej niż $\pm 15\text{ m}$.

3. Licznik kursów nie może wykazywać różnic względem liczby tych kursów.

4. Licznik sumujący i wskazujący liczbę jednostek taryfowych nie może wykazywać różnic względem liczby tych jednostek.

5. Licznik sumujący i wskazujący liczbę dopłat nie może wykazywać różnic względem liczby tych dopłat.

§ 17. Taksometry należy stosować do bezpośredniego określania należności za przebytą przez wynajętą taksówkę długość drogi lub poniżej prędkości granicznej za czas jej wynajęcia tylko:

- 1) w tych miejscowościach i w tego rodzaju taksówkach, dla których obowiązuje taryfa zastosowana w taksometrze;
- 2) przy takiej wartości stałej k taksometru lub współczynnika charakterystycznego w , przy której taksometr został legalizowany.

§ 18. 1. Taksometr powinien być umieszczony w taksówce w takim miejscu, aby obserwacja i odczytywanie wskazań zespołu opłat i zespołu przełącznika nie przedstawiało trudności dla pasażera.

2. Taksometr powinien być umocowany w taksówce w sposób niezagrażający bezpieczeństwu pasażerów i kierowcy taksówki.

Rozdział 4

Szczegółowe wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać zespoły i elementy składowe taksometru

§ 19. 1. Zespół opłat taksometru składa się z jednego lub kilku wyświetlaczy elektronicznych oraz licznika elektronicznego.

2. Włączony zespół opłat powinien wskazywać opłatę początkową.

3. Przyrost opłaty powinien następować skokowo o wartość jednostki taryfowej.

4. Górna granica zakresu wskazań zespołu opłat powinna wynosić nie mniej niż 99,99 złotych.

5. Wysokość cyfr wskazujących należność w zespole opłat nie powinna być mniejsza niż 10 mm i powinna zapewniać łatwy odczyt.

§ 20. 1. W przypadku zmiany układu taryf zastosowanego w taksometrze zespół opłat powinien umożliwiać zmianę opłaty początkowej i jednostki taryfowej.

2. Zespół opłat lub zespół dopłat, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, może umożliwiać wyświetlanie informacji o stosowaniu upustu podczas realizacji kursu poprzez wyświetlenie wyrazu „rabat”.

3. Wyświetlanie należności uwzględniającej zastosowanie upustu powinno nastąpić najpóźniej w położeniu KASA.

§ 21. Wyświetlacz elektroniczny, o którym mowa w § 19 ust. 1, powinien być wykonany w taki sposób, aby możliwe było łatwe odczytanie wskazań w dzień i w nocy, w normalnych warunkach oświetlenia.

§ 22. 1. Poprawność działania zespołu opłat powinna być sprawdzana w sposób ciągły przez automatyczny program testujący.

2. W przypadku wykrycia przez program, o którym mowa w ust. 1, nieprawidłowości w działaniu zespołu opłat lub jego uszkodzenia, informacja o tym powinna zostać wyraźnie wyświetlona lub powinien on zostać automatycznie wyłączony.

§ 23. Zespół drogi powinien być napędzany od kół napędowych taksówki, z tym że jazda do tyłu nie powinna powodować zmniejszania należności do zapłaconia.

§ 24. 1. Zespół drogi powinien obliczać należność za przebytą przez taksówkę długość drogi według co najmniej dwóch taryf o różnych wysokościach.

2. Obliczanie należności przez zespół drogi według taryf, o których mowa w ust. 1, i wskazywanie jej przez zespół opłat odbywa się według następujących zasad:

- 1) opłata początkowa, wspólna dla wszystkich taryf, powinna zwiększyć się o jednostkę taryfową, również wspólną dla wszystkich taryf, dopiero po przejechaniu przez taksówkę pierwszego odcinka drogi;
- 2) zwiększenie opłaty o jednostkę taryfową następuje po przejechaniu przez taksówkę każdego następnego odcinka drogi;
- 3) długości pierwszego odcinka i następnego odcinka w wyższej taryfie powinny być mniejsze od długości odpowiadających im odcinków w taryfie niższej;
- 4) stosunek długości pierwszego odcinka do następnego odcinka w każdej taryfie powinien być stały dla wszystkich taryf, jakie równocześnie zastosowano w taksometrze, i równy stosunkowi pierwszego okresu do następnego okresu.

§ 25. 1. Zespół drogi powinien uruchamiać zespół opłat, jeżeli prędkość taksówki jest większa od prędkości granicznej.

2. Prędkość graniczna, o której mowa w ust. 1, dla każdej taryfy nie powinna być większa niż 20 km/h.

§ 26. 1. Zespół drogi powinien umożliwiać zmianę długości następných odcinków drogi w przypadku zmiany zastosowanych w taksometrze taryf.

2. Zespół drogi powinien mieć urządzenie do zmiany długości pierwszego odcinka drogi.

§ 27. Obliczanie należności przez zespół czasu i wskazywanie jej przez zespół opłat odbywa się według następujących zasad:

- 1) opłata początkowa (wspólna dla wszystkich taryf) powinna zwiększać się o jednostkę taryfową (również wspólną dla wszystkich taryf) dopiero po upływie pierwszego okresu;
- 2) każde kolejne zwiększenie opłaty o jednostkę taryfową powinno nastąpić po upływie następnego okresu.

§ 28. Zespół czasu powinien umożliwiać zmianę wartości pierwszego i następných okresów w przypadku zmiany taryf zastosowanych w taksometrze.

§ 29. 1. Liczniki sumujące i wskazujące liczbę kilometrów ogólnych i płatnych powinny być napędzane od kół napędowych taksówki, przy czym jazda do tyłu

nie powinna powodować zmniejszania wskazań tych liczników.

2. Górna granica zakresu pomiarowego liczników, o których mowa w ust. 1, nie powinna być mniejsza niż 99999 km, a wartość działki elementarnej nie większa niż 1 km.

§ 30. Liczniki kursów oraz jednostek taryfowych powinny zwiększać swoje wskazania skokowo o jednostkę.

§ 31. Licznik kursów powinien być napędzany od zespołu przetącnika, a na pełny cykl pracy tego zespołu powinien przypadać przyrost wskazania licznika o jedność.

§ 32. 1. Wskazania liczników sumujących i wskazujących, o których mowa w § 29 ust. 1 i § 30, powinny być zabezpieczone przed skasowaniem.

2. Wskazania liczników, o których mowa w § 29 ust. 1 i § 30, są wyświetlane w zespole opłat i ewentualnie w zespole dopłat w położeniu zespołu przetącnika WOLNY, przy czym powinno być jednoznacznie określone, któremu z liczników odpowiada wyświetlona wartość.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, w instrukcji obsługi taksometru wytwórca powinien określić jednostki wyświetlanych wartości liczbowych i wyjaśnić symbole lub znaki zastosowane w poszczególnych licznikach.

4. Liczniki sumujące, o których mowa w § 29 ust. 1 i § 30, powinny zachowywać wskazywaną wartość przez co najmniej 1 tydzień po ich odłączeniu od napięcia zasilającego taksometr.

5. Wysokość cyfr wartości liczbowych wskazywanych w licznikach, o których mowa w § 29 ust. 1 i § 30, powinna wynosić co najmniej 4 mm.

§ 33. 1. Zespół przetącnika powinien być sterowany ręcznie, z tym że zmiana poszczególnych stanów pracy tego zespołu, o których mowa w § 34 ust. 1, może odbywać się w sposób mechaniczny, elektryczny lub elektroniczny.

2. Jeżeli zmiana, o której mowa w ust. 1, odbywa się w sposób mechaniczny, to przetącnik może być napędzany ręcznie lub za pomocą silnika elektrycznego.

§ 34. 1. Taksometr powinien być uruchamiany przez zespół przetącnika, z zastrzeżeniem ust. 2, po wprowadzeniu tego zespołu w jedno z następujących położenia, odpowiadających rodzajom pracy:

- 1) WOLNY, gdy taksówka nie jest wynajęta;
- 2) TARYFA, gdy taksówka jest wynajęta;
- 3) KASA, gdy następuje rozliczenie kursu między kierowcą a pasażerem.

2. Włącznik uruchamiający zespół przetącnika może być zainstalowany w siedzeniach taksówki.

§ 35. 1. W położeniu zespołu przetącnika WOLNY:

- 1) powinien być widoczny w okienku taryf napis WOLNY lub umowny symbol tego położenia;
- 2) powinno być skasowane lub nastawione na zero wskazanie opłaty i dopłaty;

- 3) powinien działać tylko licznik sumujący ogólną liczbę kilometrów przebytych przez taksówkę;
- 4) powinien być wyłączony zespół czasu i zespół drogi.

2. W położeniu zespołu przetącnika WOLNY powinno być zapewnione:

- 1) sprawdzanie poprawności działania wszystkich elementów wskazujących;
- 2) wyświetlenie oraz dodatkowe drukowanie wartości liczbowych wskazywanych przez liczniki sumujące i wskazujące, o których mowa w § 29 ust. 1 i § 30;
- 3) wyświetlenie wartości stałej k taksometru;
- 4) wyświetlenie danych dotyczących taryf;
- 5) wyświetlenie wartości wielkości mierzonych elektronicznymi licznikami, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 7.

3. W położeniu zespołu przetącnika WOLNY może być wyświetlany numer fabryczny taksometru, czas i data.

§ 36. 1. W taksometrze powinny być co najmniej dwa położenia zespołu przetącnika TARYFA odpowiadające kolejnym coraz wyższym taryfom.

2. Położenia zespołu przetącnika, o których mowa w ust. 1, powinny być oznaczone numerami widocznymi w okienku taryf, przy czym numer o większej wartości powinien odpowiadać taryfie wyższej.

§ 37. 1. Przy wszystkich położeniach TARYFA powinny działać zespoły i urządzenia składowe taksometru wymienione w § 2 ust. 1, z wyjątkiem licznika kursów i z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli liczba położenia zespołu przetącnika odpowiadających taryfom jest większa od liczby zastosowanych taryf, to powinna istnieć możliwość blokowania taryf zapasowych.

3. Blokada wymieniona w ust. 2 powinna być odpowiednio zabezpieczona.

§ 38. 1. W położeniu zespołu przetącnika KASA:

- 1) powinien ukazywać się w okienku taryf napis KASA lub umowny symbol tego położenia oraz numer taryfy, według której taksometr działa;
- 2) powinny działać zespoły i urządzenia składowe wymienione w § 2 ust. 1, z wyjątkiem zespołu czasu i licznika kursów.

2. W położeniu przetącnika KASA wskazanie należnej opłaty powinno być widoczne przez co najmniej 10 s, przy czym w tym czasie nie powinno być możliwe przestawienie zespołu przetącnika do położenia WOLNY.

§ 39. Powinno być możliwe przestawianie zespołu przetącnika:

- 1) z położenia WOLNY bezpośrednio do położenia odpowiadającego pierwszej taryfie;
- 2) z dowolnego położenia odpowiadającego określonej taryfie do położenia odpowiadającego następnej lub poprzedniej taryfie;
- 3) z każdego położenia odpowiadającego taryfie do położenia KASA;

- 4) z położenia KASA do położenia WOLNY po wydrukowaniu przez kasę rejestrującą paragonu fiskalnego;
- 5) z położenia WOLNY do położenia TARYFA oraz z położenia TARYFA do położenia KASA, przy prędkości taksówki nie większej niż 5 km/h.

§ 40. Sygnały złącza testowego taksometru (typu TTL lub otwarty kolektor npn; stan niski o czasie trwania od 0,01 ms do 1 ms) powinny być generowane jako:

- 1) sygnał START, generowany w momencie przełączenia taksometru z położenia WOLNY do położenia TARYFA;
- 2) sygnał STOP, generowany w momencie zmiany opłaty o jednostkę taryfową.

§ 41. 1. Jeżeli w obowiązującej taryfie jest dozwolone stosowanie dopłat, to taksometr powinien zostać wyposażony w zespół dopłat wraz z licznikiem wskazującym dopłatę.

2. Konstrukcja zespołu, o którym mowa w ust. 1, powinna umożliwiać jego uruchomienie jedynie z chwilą wynajęcia taksówki.

3. Uruchomienie przycisku zespołu dopłat powinno powodować dodanie kolejnej jednostki dopłaty w położeniu zespołu przełącznika TARYFA. Każde następne uruchomienie przycisku powinno zwiększać wskazanie licznika dopłat o jedną jednostkę dopłaty.

4. W położeniu KASA wartość dopłaty powinna być dodana do wartości opłaty za pomocą przycisku. Wartość dopłaty powinna być ponownie oddzielona od wartości opłaty za kurs po upływie 5 sekund.

5. Wartość dopłaty powinna być wskazywana w postaci cyfr o wysokości nie mniejszej niż 8 mm i nie większej niż wysokość cyfr zespołu opłat.

§ 42. Górna granica zakresu pomiarowego licznika zespołu dopłat powinna wynosić co najmniej 9,99 złotych.

§ 43. Jeżeli dopłaty nie są dozwolone, to licznik sumujący liczbę dopłat powinien być wyłączony.

§ 44. 1. Zewnętrzными urządzeniami informacyjnymi taksometru mogą być nieruchome tabliczki świetlne, dla których wymagania techniczne i rodzaje kodów sygnalizacyjnych określa załącznik do rozporządzenia.

2. Urządzenia, o których mowa w ust. 1, służą do informowania o położeniu zespołu przełącznika i taryfie taksometru.

§ 45. 1. Sterowanie urządzeniami, o których mowa w § 44 ust. 1, powinno odbywać się za pomocą zespołu przełącznika.

2. Przy położeniu TARYFA na nieruchomej tabliczce świetlnej powinny ukazywać się te same numery zastosowanych taryf, jak w okienku taryf taksometru, oraz inne umowne oznaczenia.

3. Informacje, o których mowa w § 44 ust. 2, powinny być wyraźnie widoczne z zewnątrz taksówki z odle-

głości co najmniej 25 m, w przejrzystym powietrzu w dzień i w nocy.

§ 46. 1. Zespół drukujący służy do wydruku wskazań liczników sumujących i wskazujących oraz danych o układzie taryf.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, powinny być zgodne z danymi wskazywanymi przez taksometr.

3. Wydruki z drukarki powinny być czytelne i jednoznaczne.

§ 47. Zliczanie obrotów lub impulsów zespołu licznika, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 6, powinno odbywać się z dokładnością 0,1 obrotu lub 1 impulsu.

§ 48. 1. Taksometr może być wyposażony w elektroniczne urządzenie zabezpieczające, w którym:

- 1) każda zmiana lub ingerencja w układ taryf jest rejestrowana za pomocą dodatkowego licznika nie dającego się wyzerować lub który w nieusuwalny sposób rejestruje datę, kiedy miała miejsce ingerencja, przy czym rejestracja powinna być dokonywana oddzielnie dla każdej taryfy lub grupy taryf;
- 2) każda zmiana stałej k jest rejestrowana za pomocą licznika, którego wskazanie jest niemożliwe do wyzerowania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, korzystanie z taksometru powinno być niemożliwe, gdy przekroczona jest pojemność liczników rejestrujących.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 49. 1. Do taksometrów zalegalizowanych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, które nie spełniają wymagań technicznych określonych w rozporządzeniu, stosuje się, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2003 r., wymagania techniczne stosowane przy ostatniej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia legalizacji.

2. Do legalizacji pierwotnej taksometrów nieprzewidzianych do współpracy z kasą rejestrującą stosuje się wymagania techniczne stosowane do legalizacji taksometrów, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, świadectwa legalizacji są wydawane na czas określony, lecz nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2003 r.

§ 50. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: w z. A. Szarawarski

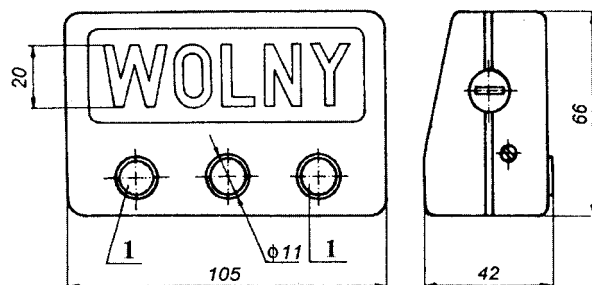
¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 97, poz. 867).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 września 2002 r. (poz. 1220)

WYMAGANIA TECHNICZNE I RODZAJE KODÓW SYGNALIZACYJNYCH NIERUCHOMYCH TABLICZEK ŚWIETLNYCH

1. Nieruchoma tabliczka świetlna

1) Schemat nieruchomej tabliczki świetlnej



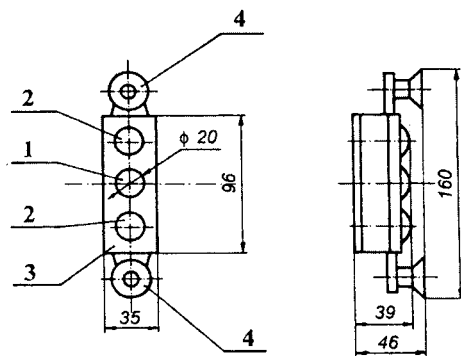
1 — wskaźniki taryf.

Wymiary minimalne określono w milimetrach.

- 2) Nieruchoma tabliczka świetlna przewidziana jest do mocowania wewnątrz taksówki z prawej strony na wysokości przedniej szyby. Napis WOLNY powinien być widoczny z zewnątrz taksówki.
- 3) Kod sygnalizacji działania taksometru:
 WOLNY — ciągłe podświetlenie napisu WOLNY, barwa światła żółta,
 TARYFA 1 — ciągłe świecenie jednego światła skrajnego barwy żółtej,
 TARYFA 2 — ciągłe świecenie dwóch światel skrajnych barwy żółtej.

2. Nieruchoma tabliczka świetlna z trzema punktami świetlnymi

1) Schemat nieruchomej tabliczki świetlnej z trzema punktami świetlnymi



1 — punkt świetlny barwy zielonej, 2 — punkty świetlne barwy żółtej, 3 — obudowa,
 4 — przyssawki gumowe.

Wymiary minimalne określono w milimetrach.

- 2) Nieruchoma tabliczka świetlna z trzema punktami świetlnymi przewidziana jest do mocowania dwiema przyssawkami do górnej części przedniej szyby z prawej strony wewnątrz taksówki.
- 3) Kod sygnalizacji działania taksometru dla dwóch taryf:
 WOLNY — ciągłe świecenie środkowego światła barwy zielonej,
 TARYFA 1 — ciągłe świecenie jednego światła barwy żółtej,
 TARYFA 2 — ciągłe świecenie dwóch światel barwy żółtej.
- 4) Kod sygnalizacji działania taksometru dla czterech taryf:
 WOLNY — ciągłe świecenie środkowego światła barwy zielonej,
 TARYFA 1 — ciągłe świecenie jednego światła barwy żółtej,
 TARYFA 2 — ciągłe świecenie dwóch światel barwy żółtej,
 TARYFA 3 — ciągłe świecenie jednego światła barwy zielonej i jednego światła barwy żółtej,
 TARYFA 4 — ciągłe świecenie jednego światła barwy zielonej i dwóch światel barwy żółtej.